

l'àngel del vespre— ofereix una segona oportunitat per refer les seves vides i ser feliços: la Laura té la possibilitat de superar la separació i la mort del seu marit; la Marta pot intentar superar la mort del fill i recuperar el seu marit i la pacífica vida familiar que tant anhela, i, finalment, l'Andreu tindrà l'oportunitat de deixar de ser l'etern número dos i podrà triomfar en alguna cosa. Només el personatge de Sara, una jove estudiant, té la desafortunada missió de recordar-nos l'arbitrarietat del destí i que, malauradament, no tothom gaudeix del favor de l'àngel del vespre.

David Prats Vidal

EL POETA SUBMERGIT

ALBERT ROIG

La vestidora i el dol

Edicions 62 – Empúries

Barcelona, 1998, 73 pàgines

«ALGUNS, A QUI NO AGRADA LA POESIA MODERNA, esperen que mori aviat, asfixiada en el buit de la seva mateixa puresa», va escriure C. S. Lewis a *Un experiment de crítica literària*, obra que sembla publicada ahir. Vegeu-ne aquest altre fragment: «Hi pot haver tanmateix poemes (poemes moderns) que reclamen aquella mena de lectura que he censurat. Qui sap si les paraules no volen ser cap altra cosa que una matèria primera que ha de servir per tal que la sensibilitat de cada lector en faci allò que vulgui.» La mena de lectura censurada, el context de les dues perles sense collar els trobareu en aquest volumet preciós que tira amb bala contra els professionals de la lectura que són mals lectors consumats. També Albert Roig, menys hàbil en el maneig de la ironia (coses de l'edat i d'una diana massa propera), ha exercit d'oficiós defensor del lector. Qui hagi llegit *L'estiu de les papalles* i *El gos del poeta*, sengles reculls d'articles seleccionats pel nostre home i editats els anys 1993 i 1994, sabrà perfectament de quins autors, de quines capelletes i de quines actituds ens prevé Roig. Qui no els hagi consultat, potser també: el país és petit i els liròlegs i psicòpates de la poesia, com en diu Roig, saben promocionar-se.

Albert Roig escriu poemes moderns de la mena de què parlava Lewis: irreductibles a la paràfrasi explicativa, d'una banda; massa purs per a aquells que practiquen la poesia de l'experiència, de l'altra. *La vestidora i el dol*, recull que va obtenir l'any 1998 el XXI Premi Miquel de Palol, convocat per la Fundació Prudenci Bertrana de Girona, és fins a cert punt el cinquè lliurament d'un mateix llibre: *Vedat* (1994), *Que no passa* (1990), *Córrer la taronja* (1989) i el llunyà *Nós* (1981) en serien els estadis anteriors. Xavier Lloveras apuntava, a l'epíleg de *Vedat*, que els poemes

d'Albert Roig són sempre falses versions definitives. Els originals de Roig, hi deia Lloveras, són intents de poema als quals s'adhereix una explosió de ramificacions i correccions. Al lector li arriben, doncs, segments d'un continu, sovint retalls de la familiaritat dels quals fa explícita l'autor al final de cada llibre. De vegades els mateixos versos s'instal·len en poemes gairebé contigus.

Un autor molt diferent de Roig, el brasiler Armando Freitas Filho, va deixar escrit a «Sem acessórios nem s.c.m.», poema inclòs a *Cabeça de homem* (1987-1990), que la depuració del text poètic consisteix a multiplicar-ne les possibilitats interpretatives, a exigir-ne una i altra vegada la relectura, fent latent allò que, no essent essencial, il·lumina les virtualitats dels versos: «Qualquer coisa do que desapareceu / continuou nas margens». L'aposta de Roig extrema aquest rebuig de la poesia concreta, tot i que l'autor recorre a imatges semblants quan mira de posar nom al seu quefer: el tortosí ha parlat de «la fondària d'escriure» (*La vestidora i el dol*, pàg. 43) i ha afirmat que «els palimpsestos, els engavanyaments sintàctics, els dramas de cada coma són entenents de la interrogació de l'entorn» (*Que no passa*, pàg. 8). És ben clar que el valor de la poesia es juga en els contorns del poema: els bons poetes són laterals, en un sentit semblant al de l'afirmació feliç de Canetti. En l'obra de Roig l'espai de llum aprehensible és mínim: no hi ha ressorts que permetin al lector d'assolir la intel·ligència del poema, perquè el poeta no hi ha abocat el pes (sovint feixuc) de l'experiència, sinó que hi ha traslladat les pròpies intuïcions. La poesia d'Albert Roig és bàsicament suggestiva, i doncs epicúria: prové dels sentits de l'autor i premia els sentits del lector.